

11.3 Bibliografie prací z teorie vyučování astronomii

První souborná bibliografie článků z teorie vyučování astronomii v ČSSR byla uveřejněna jako příloha práce "Příspěvek k teorii vyučování astronomii" (Acta Universitatis Palackianae Olomucensis - Facultas rerum naturalium, 27, 1968, s. 171-190). V časopise Matematika a fyzika ve škole, který vycházel v letech 1948 až 1950 bylo uveřejněno 7 prací, v čas. Přírodní vědy ve škole (celkem 12 ročníků, 1950-1962) bylo 46 článků, v čas. Fyzika ve škole (od r. 1962 do r. 1967) 32 článků a další příspěvky otiskly Říše hvězd, Pokroky matematiky, fyziky a astronomie a Učební pomůcky ve škole a v osvětě. Tento soupis doplňujeme nyní o práce, které byly otištěny v 6.-9. ročníku časopisu Fyzika ve škole a v časopise Matematika a fyzika ve škole, který vychází od roku 1970.

Fyzika ve škole, roč. 6. - 9.

3.33 LEVITAN, E.P.: Hvězdy a hvězdné soustavy ve vyučování astronomii. 6, 1967, č.3, s. 119 - 124.

3.34 HÁNYŠOVÁ, E.: K práci v krúžkoch. 6, 1968, č.6, s. 275 - 276.

3.35 BEDNAŘÍK, M.: Pokus o zařazení programovaného textu do hodin fyziky na SVVŠ. 6, 1968, č.7, s. 323 - 331.

3.36 CHLOUPEK, J.: Základní poznatky z astronomie na ZDŠ. 6, 1968, č.8, s. 371 - 378.

3.37 SKALICKÝ, V.: Určení zeměpisné šířky z kulminační výšky hvězdy. 6, 1968, č.10, s. 468 - 470.

3.38 VANÝSEK, V.: K přípravě učitelů fyziky a astronomie. 7, 1968, č.1, s. 24 - 26.

3.39 CHLOUPEK, J.: Astronomická exkurse se žáky 9.ročníku. 7, 1968, č.1, s. 30 - 32.

3.40 VANÝSEK, V.: Několik poznámek k definicím z astronomie pro 1.ročník SVVŠ. 7, 1968, č.3, s. 136 - 138.

3.41 HACAR, B.: Jupiter a jeho měsíce jako objekt žákovského pozorování. 7, 1969, č.5, s. 216 - 220.

3.42 RŮKL, A.: Druhá celostátní konference o vyučování astronomii v ČSSR. 7, 1969, č.6, s. 317 - 319.

3.43 VALOVIČ, P.: Demonštrovanie Rõmerovho merania rýchlosti svetla pomocou optickej súpravy. 7, 1969, č.9, s.550-502.

3.44 PETŘKOVSKÝ, V.: Zkušenosti z budování astronomické pracovny v Jeseníku. 8, 1970, č.6, s. 371 - 373.

3.45 CHYTILOVÁ, M.: Vývoj a perspektivy vyučování astronomii na českých všeobecně vzdělávacích školách. 8, 1970, č.7, s. 431 - 439.

3.46 BOTSCHEN, R. - PEGLAU, D.: Pracovní listy z astronomie. 8, 1970, č.7, s. 440 - 443.

3.47 ŠIROKÝ, J.: Přístroj pro znázornění dráhových kliček planet. 8, 1970, č. 8, s. 477 - 479.

3.48 PETŘKOVSKÝ, V.: Telurium. 8, 1970, č. 8, s. 479-480.

Matematika a fyzika ve škole, vychází od září 1970

3.49 ŠIROKÝ, J. - BEDNAŘÍK, M.: Vyučování astronomii a soustava jednotek SI. 1, 1970, č.4, s. 216 - 219.

3.50 ZENKERT, A.: Prostorové modely souhvězdí. 2, 1972, č.6, s. 357 - 360.

3.51 LATTA, V.: Kovový glóbus. 2, 1972, č.6, s.374-375.

3.52 RISSE, H.: Planetární soustava v učivu astronomie na školách v NDR. 2, 1972, č. 6, s. 377 - 378.

3.53 VORONCOV-VELJAMINOV, B.A.: Vědecko-ateistická výchova žáků ve vyučování astronomii. 2, 1972, č. 7, s. 412-415.

3.54 MAREK, J.: Třetí Keplerův zákon pro eliptickou oběžnou dráhu. 3, 1973, č. 5, s. 368 - 371.

3.55 LEVITAN, J.P.: O vyučování astronomii na středních a odborných školách v SSSR. - 3, 1973, č. 10, s. 757 - 761.

3.56 TECL, B.: Astronomie na ZDŠ. 4, 1973, č. 3, s. 297-300.

3.57 HLAD, O.: Určení zeměpisné polohy metodou Summerovou jako laboratorní práce. 6, 1976, č. 5, s. 381 - 385.

3.58 GOLAB, F. - PROCHÁZKA, J.: Horizontárium, pomůcka pro vyučování astronomii. 6, 1976, č. 7, s. 538 - 539.

3.59 ŠTEFL, V.: Vyučování astronomii na středních školách v SSSR a ČSSR. 8, 1977, č. 4, s. 303 - 308.

3.60 ŠIROKÝ, J.: Výzkum vědomostí žáků gymnázia o sluneční soustavě. 8, 1978, č. 5, s. 374 - 385.

5. Pokroky matematiky, fyziky a astronomie

5.3 VANÝSEK, V.: Astronomie a astrofyzika v novém pojetí vyučování fyzice na gymnasiu. 19, 1974, č. 3, s. 163 - 166.

5.4 ŠIROKÝ, J.: Mezinárodní spolupráce ve vyučování astronomii. 19, 1974, č. 4, s. 219 - 222.

5.5 HUDEC, R.: 15 let vyučování astronomii v NDR. 20, 1975, č. 4, s. 222 - 224.

5.6 GOUGUENHEIMOVÁ, L.: Proč vyučovat astronomii? 22, 1977, č. 3, s. 168 - 171.

4. Říše hvězd

4.13 VANÝSEK, V. - SVATOŠ, J.: Význam astronomie pro všeobecné vzdělání. 56, 1975, č. 1, s. 1 - 3.

4.14 ŠIROKÝ, J.: Zájem žáků o astronomii. 58, 1977, č. 3, s. 51 - 55.

Tab. 21 Soustava astronomických konstant

(I.A.U. Information Bulletin No. 37, leden 1977,
s. 37 - 40)

Gaussova gravitační konstanta	$k = 0,017\ 202\ 098\ 95$
Rychlost šíření světla	$c = 299\ 792\ 458\ \text{m s}^{-1}$
Jednotka vzdálenosti (astronomická jednotka)	$\text{AU} = 1,495\ 978\ 70 \cdot 10^{11}\ \text{m}$ $= 499,004\ 782\ \text{s}$
Paralaxa Slunce	$p_{\odot} = 9,794\ 148$
Hmotnost Slunce	$S = 1,989\ 1 \cdot 10^{30}\ \text{kg}$
Rovníkový poloměr Země	$a = 6\ 378\ 140\ \text{m}$
Sklon ekliptiky (epocha 2000)	$\varepsilon = 23^{\circ}\ 26'\ 21,448''$
Generální precese v délce (epocha 2000)	$p = 5\ 029,096\ 6''$
Nutační konstanta (epocha 2000)	$N = 9,210\ 9''$
Aberační konstanta (epocha 2000)	$k = 20,495\ 52''$
Poměr hmotnosti Slunce a Země	$\frac{S}{Z} = 332\ 946,0$
Poměr hmotnosti Slunce a Země + Měsíce	$\frac{S}{Z+M} = 328\ 900,5$
Rovníkové poloměry těles sluneční soustavy :	

Slunce . . .	696 000 km	Jupiter . . .	71 398 km
Merkur . . .	2 439 km	Saturn . . .	60 000 km
Venuše . . .	6 052 km	Uran . . .	25 400 km
Země . . .	6 378,140 km	Neptun . . .	24 300 km
Měsíc . . .	1 738 km	Pluto . . .	2 500 km
Mars . . .	3 397,2 km		